

مدیریت آبخیز - یک ابزار برای توسعه پایدار - (مطالعه موردی کشور هند)

نرگس دهمرده قلعه نو^۱، محمدرضا دهمرده قلعه نو^{۲*}

1- فارغ التحصیل کارشناسی ارشد عمران، دانشکده فنی مهندسی شهید نیکبخت، دانشگاه سیستان و بلوچستان

2- استادیار، گروه مرتع و آبخیزداری، دانشکده آب و خاک، دانشگاه زابل mr.dahmardeh@uoz.ac.ir

خلاصه

برنامه های توسعه آبخیزها یک برنامه انقلابی و عظیم در تامین نیاز آبی در مناطقی که با محدودیت آب روبرو هستند می باشد. همیشه افزایش تقاضای آب و از بین رفتن منابع آب با افزایش جمعیت ارتباط دارد. ابزارهایی برای توسعه تغذیه سفره های آب زیر زمینی که برای نیازهای آینده ضروری است لازم است. این مقاله نشان می دهد که مقدار زیادی از آب باران برای تغذیه سفره آب زیر زمینی استفاده می شود. Somwar Peth روستای کوچکی است که در فاصله 15 کیلومتری شهر Kolhapur هندوستان تحت نظر گروه اجتماعی جنگلداری واقع شده است. بعضی از اقدامات اتخاذ شده برای تغذیه سفره های آب زیر زمینی نشان می دهد که این اقدامات در برخی موارد با ظرفیت کامل کار نمی کنند. از اینرو اقدامات بیولوژیکی و مکانیکی برای هدایت رواناب اضافی به سمت سفره های آب زیر زمینی طراحی می شوند. مهمترین ویژگی این کار این است که این چنین تکنیکهایی توسعه یابد و به سمت روستاهای زیادی هدایت شود که از تامین آب بوسیله تانکر در هزاران روستای کشور جلوگیری می کند. علاوه بر آن برای مقابله با موضوع سیلاب که بعد از هر رواناب اضافی معمولاً رخ می دهد کمک می کند

کلمات کلیدی: تکنیکهای مدیریت آبخیز، اقدامات مکانیکی، اقدامات بیولوژیکی، ذخیره آب زیر زمینی

1. مقدمه

محدود یکی از تعاریف مدیریت آبخیز عارتند از: برنامه های ایجاد و اجرای طرحها، برنامه ها، پروژه ها برای پایداری و افزایش عملکرد آبخیزها که بر گیاه، حیوان و جوامع اجتماعی در داخل محدوده آبخیز تاثیر می گذارد. علیرغم بارندگی کافی مردم در بسیاری از مناطق در تابستان به تانکرها برای تامین آب خانوادگیشان وابسته اند، که این اکثراً باعث رواناب زیادی است که باعث هدر رفت آب و خاک در روی زمین می باشد. یک قطره باران زمانی که بر روی شیب جریان میابد باعث حمل خاک لسی در طول آن می شود. در اینحالت بالاترین لایه خاک به سرعت از بین می رود. در بارندگی با شدت